

ZÁŮITKY MĀ% BULHARSKĀ%

StĀeda, 11 Āervenec 2007

OK, tak já bych vám napsala nĀco o mých zkušenostech z Bulharska, kdyĀ jsem to slĀbila.... JezdĀvala jsem tam pĀmed drahnými lety, kdy jste si - v reálném socialismu - mohli vybrat jen mezi Rumunskem a Bulharskem, chtĀli-li jste nĀkam do tepla. Zbytek svĀta byl studenej, nebo zakázanej.

Já byla matka samoĀivitelka a pĀmivydĀlávala jsem si po veĀerech tím, Āe jsem opisovala nĀjaké výplody (technické) pro jednoho architekta z OUPĀIHEJ na Praze 1, on byl totiĀ Bulhar a s "ten Āeštin" mĀl potĀe. No a protoĀe velmi mizernĀ, tak mi jako prĀmii dohodil letní pobyt ve vesnici Svety Vlas, na poloostrovĀ Vlas, poblĀ SluneĀního pobĀ. Byli jsme tam asi pĀtkrát a já i dĀti jsme si to tam zamilovali. Tenkrát to byla velmi levná dovolenĀ a poĀitĀm, Āe je jedna z nejlevnĀjšich i teĀ. Ten Vlas má unikátní klima, protoĀe je to vlastnĀ na úpatĀ hor, které zasahují aĀ k moři je tam jen velice malĀ plĀĀka a zbytek jsou hory. Ideální kombinace - smĀenĀ lesy, mĀĀete tam sbĀrat i houby. Dokonce tam nĀkde poblĀ mĀl "daĀu" i Āivkov a tihle potentĀti. ŰdajnĀ to bylo nejzdravĀjší mĀsto v celĀ EvropĀ... Mluví o dobĀ tak pĀmed dvaceti lety. MĀli tam komunisty, ale zas nemĀli maso, cukr, kĀvu, kakao, punĀoch, atd.atd.. PochopitelnĀ mĀli tureckĀ zĀchody, všude dostupnou pramenitou pitnou vodu, ŰĀasnĀ ovoce, jaký jsem nikdy nevidĀla a ze kterĀho stĀíkala šĀĀava, kdykoli jste do nĀj kousli, rajĀata, okurky, papriky, ledovej salĀt, atd. jaký HolanĀani nevypĀstujou, kdyby se strhali, suprovĀ praĀenĀ malilinkatĀ rybiĀky, grilovanej chleba posypanĀ ĀubricĀ, fantastickou zmrzlinku "sladoled", která se prodĀvala v papĀrovejch košĀkĀch a dĀvali k ní plastovĀ ĀĀky a nejĀasnĀjší med na svĀtĀ. ProdĀvali ho za 1 leva ve sklenĀkĀch od dĀtské vĀĀivky a byl tam vĀdycky i kousk plĀstve. TakĀe nynĀ je jasno, Āe mĀj popis nebude zrovna 'a jour' a zdaleka ne geopolitickĀ, ale pĀmedevším a hlĀ gastronomickĀ. Tohle se myslím od tĀch dob nezĀnilo. NynĀ zajistĀ tureckĀ zĀchody nemĀjí a chodĀ se na normĀlnĀ - nicmĀnĀ však moje kamarĀdka Dana - nikoli kudlanka - která tam jednou byla s nĀmi a se svĀmi dĀtmi, si je strašnĀ chvĀlila, neb celý Āivot trpĀla zĀcpou a na tĀch tureckĀch zĀchodech se jí krásnĀ kakalo. Lidi tam byli vĀdycky hodnĀ, milĀ, pĀijemnĀ a ochotnĀ kdykoli pomoci. HovoĀmĀ ĀĀ slovanskou, prostĀmu lidu pomĀrnĀ srozumitelnĀvšak nĀ které vĀrazy se liší co do vĀznamu - asi znĀte to znĀmé slovo "m*dat" které však v bulharštinĀ neznamĀnĀ vulgĀrnĀ vĀraz pro rozplozovací Āinnost, nĀbrĀ znaĀí pohybovat se, hĀbat se. No, ono je to vlastnĀ podobnĀ. Já, která jsem tehdy pĀmĀjela z neurvalĀho ĀEeskoslovenska, jsem neustĀle tonula v slzĀch, protoĀe (i ŰplnĀ cizĀ) vĀm naprosto bĀĀnĀ podrĀeli dveĀme, Āidli, pomohli do kabĀtu - tedy do vesty, pomohli vĀm se zavazadlĀ kdyĀ se zdĀlo, Āe jsou pro vĀs moc tĀĀkĀ a tak. RozhodnĀ nejsou odtaĀitĀ. Naopak - jsou docela pĀvabnĀ jiĀanskĀ ukecanĀ - ale to já jsem taky. JĀdlo jsem kupovala na trhu, neb v krĀmech buĀ byly fronty, nebo tam nebylo ĀĀdnĀ zboĀ. MĀla jsem svou babku, u které jsem kupovala veškerou zeleninu a ovoce. JO!!! MELOUNY!!!! na ty bych zapomnĀla... Jsou ŰĀasnĀ a levnĀ. Pak prodĀvĀjĀ tĀĀ ĀĀlutĀ melouny - které vypadĀjĀ trochu jako rugbyovĀ mĀ a ĀĀ "papeĀ". TakĀe papeĀ je nejlepší rozkrojĀ podĀlnĀ napĀ, vydlabat zrnĀka, potĀ duĀinu, ale tu nevyhazovat, pokrĀjet, dĀt do mĀsy a zakapat tím naprosto svĀtovĀm medem a citronovou šĀĀovou. A nechat odleĀet. Je vĀm to mana nebeskĀ. DĀle majĀ dva druhy marmelĀd; to, co prodĀvĀjĀ pod jmĀnem marmelĀda nebo dĀem - tak tomu se peĀlivĀ vyhnĀte. Zato si kupto to, Āemu ĀĀikĀjĀ sladko. Sladko od jagody, sladko od praskovi, sladko od maliny - no ode všeho. Je to vlastnĀ rozvĀmenĀ ovoce v takovĀm jako jemĀonkĀm ĀelĀku (ĀelĀ - ale lepší). My se po to mohli utlouct. A majĀ ŰĀasnĀ sluneĀnicovĀ olej, kterĀho jsem vĀdycky tĀhla domĀ aspoĀ pĀt lahvi. NĀdhernĀ vonĀ a kdy nĀm udĀlĀte vdolky, lĀvance, palaĀinky nebo bramborĀky, tak majĀ ŰĀasnou chuĀ. Jo a tenkrát prodĀvali zubnĀ pastu ALENA - tĀ jsem si taky vĀdycky z plezĀru nakoupila spoustu a pak jsem to rozdĀvala kamarĀdkĀm jako suvenĀr. A pár mĀsĀ jsem se mohla doma vytahovat, Āe si ĀĀistĀ zuby svojĀ vlastnĀ extra zubnĀ pastou. Dnes je Āivkov pryĀ, komu taky - ale myslím, Āe hodnĀ lidi a dobrĀ jĀdlo jsou tam poĀĀd - to je danĀ polohou a nĀturou. MoĀme - aĀĀernĀ - je krásnĀ ĀisĀounkĀ a prĀzraĀnĀ, a vĀna a koĀĀky se jim taky urĀitĀ kvalitativnĀ nehoršily. TakĀe si myslím, Āe aĀ kapitalismu, mĀĀete si ta, ŰĀĀt krásnou a pohodovou dovolenou a urĀitĀ levnĀjší, neĀe kdekoli jinde v EvropĀ svĀtĀ. O pamĀtky tam takĀe není nouze, i kdybyste nechtĀli, vĀdycky na nĀjakou narazĀte - je to prostĀ bývalĀ ThrĀkie. PochĀzel odsud i Spartakus. TakĀe hezkĀ lĀto, aĀĀ ho trĀvĀte tu, tam, Āi jinde, vĀm pĀmĀje Alena T.